

1979, 6. ledna – Sdělení VONS č. 66 „Hlavní líčení v trestní věci proti Jaroslavu Šabatovi“ o ohlášení soudního jednání u Okresního soudu v Trutnově s Jaroslavem Šabatou stíhaným pro trestný čin útoku na veřejného činitele.

Předseda senátu Okresního soudu v Trutnově JUDr. Jiří Grulich nařídil na čtvrtek 11. ledna 1979 hlavní líčení v trestní věci proti dr. Jaroslavu Šabatovi, dvaapadesátiletému psychologovi, mluvčímu Charty 77. Líčení má začít v budově uvedeného soudu v 9 hodin.

Obžalobou okresního prokurátora v Trutnově JUDr. Doležala¹ je Jaroslav Šabata stíhán pro trestný čin útoku na veřejného činitele (§ 156 odst. 2 tr. z.), jehož se měl dopustit tím, že hrubě urazil (slovem i fyzickým útokem malé intenzity) příslušníka VB při výkonu jeho pravomoci.

Ve skutečnosti (viz Sdělení č. 41)² však byl Jaroslav Šabata v budově okrsku VB v Peci pod Sněžkou napaden příslušníky VB, kteří mu způsobili újmu na zdraví; při tomto jejich nezákonném jednání se pouze bránil. K incidentu došlo 1. 10. 1978, kdy na Cestě čs.-polského přátelství mělo proběhnout setkání signatářů Charty 77 a členů polského Výboru na obranu společnosti³ (KOR), které bylo zaměřeno koordinovanou akcí policejních orgánů obou států. Od té doby je Jaroslav Šabata ve vazbě ve věznici v Hradci Králové.⁴

Na rozdíl od původního obvinění je nyní Jaroslav Šabata žalován jen z hrubé urážky veřejného činitele, zatímco užití násilí nebylo do obžaloby pojata. Hrozí mu tedy trest do jednoho roku (oproti původním třem letům).⁵ Zdá se, že k tomuto ústupku přiměl státní moc intenzivní zájem domácí i zahraniční veřejnosti o případ Jaroslava Šabaty.⁶ Je však nebezpečí, že mu bude uloženo vykonat zbytek trestu v délce 18 měsíců, který mu byl koncem roku 1976 podmíněně odložen na tři roky.⁷

Vzhledem k tomu, že hlavní líčení má být podle zákona veřejné, žádá Výbor Amnesty International, Mezinárodní organizaci

demokratických právníků a další humanitární organizace, aby na proces vyslaly své pozorovatele.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 1, s. 13–14.

POZNÁMKY

- ¹ Celým jménem Josef Doležal.
- ² Dokument č. 41. K případu viz dále sdělení VONS č. 67, 69, 75, 76, 92, 102, 106 a 223, dokumenty č. 67, 69, 75, 76, 92, 102, 106 a 224, a dopis mluvčího Charty 77 Ladislava Hejdánka a VONS rakouskému kancléři Bruno Kreiskému ze 17. 1. 1979 obsahující žádost o pomoc J. Šabatovi u příležitosti jeho návštěvy v Československu, dokument č. 1134.
- ³ V českém překladu se častěji uváděl pod názvem Výbor společenské sebeobrany.
- ⁴ Ve vazební věznici v Hradci Králové byl Šabata držen po celou dobu vyšetřování a soudního řízení.
- ⁵ Během vyšetřování došlo ke změně trestněprávní klasifikace v rámci trestného činu útoku na veřejného činitele na „pouhou“ hrubou urážku veřejného činitele podle § 156, odst. 2 tr. zák.
- ⁶ Na případ J. Šabaty i na další případy československých odpůrců režimu upozornila např. Charta 77 dne 13. 10. 1978 ve svém otevřeném dopise generálnímu tajemníkovi OSN Kurtu Waldheimovi a hlavám států, jejichž představitelé podepsali Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, viz: CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 171–174. O připravovaném soudním jednání s J. Šabatou informovali mluvčí Charty 77 Václav Havel a Ladislav Hejdánek v nedatovaném prohlášení, viz in: tamtéž, s. 213.

Reakci z domova i ze zahraničí na případ dokumentuje mj. korespondence (29 korespondenčních lístků a pohledů, 3 dopisy a 5 telegramů) adresovaná Okresnímu soudu v Trutnově, která byla soudcem Jiřím Grulichem předána 21. 6. 1979 StB a stala se součástí dokumentace soudního spisu vedeného u Městského soudu v Praze ve věci Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79), který je uložen jako příloha k rehabilitačnímu spisu, č. j. Rt 419/90. V tomto soudním spisu je uloženo množství dalších dopisů na Šabatovu podporu a také zpráva vedoucího sekretariátu náměstka Federálního ministerstva zahraničních věcí Správy vyšetřování StB o nátlakových akcích vůči československým zastupitelským úřadům ve prospěch politických vězňů z 27. 6. 1979, v níž je zmíněno několik demonstrací na

Šabatovu podporu, mj. v Římě 11. 1. 1979, v Bruselu 21. 3. 1979 nebo v Paříži 10. 5. 1979.

- ⁷ Jaroslav Šabata byl odsouzen 8. 8. 1972 Krajským soudem v Brně a 3. 11. 1972 Nejvyšším soudem ČSR pro trestný čin podvracení republiky za účast na letákové akci vyzývající k bojkotu voleb do zastupitelských orgánů na šest a půl roku do vězení, odkud byl podmíněně propuštěn v roce 1976. K případu viz ABS, vyšetřovací spis k případu Jaroslava Šabaty a spol., spis. zn. V 11653 Brno.